

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 984/2533

นายชุมพล มีนิตสมโจทก์ ธนาคารออมสินจำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 มาตรา 10, พ.ร.บ.แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 มาตรา 15, พ.ร.บ.แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 มาตรา 18, พ.ร.บ.แรงงานสัมพันธ์ พ.ศ. 2518 มาตรา 19, ป.พ.พ. มาตรา 368

ย่อ / หลักกฎหมาย

ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างระหว่างสหภาพแรงงานธนาคาร ออมสิน กับจำเลย (ปี พ.ศ. 2524) ข้อ 15 วรรคหนึ่ง กำหนดว่าธนาคารฯ ตกลงแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการ ฉบับที่ 123 ว่าด้วยวินัยของพนักงานฯ และระเบียบการ ฉบับที่ 122 ว่าด้วยการพักงานและเงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักงานในส่วนที่ขัดแย้งหรือมิได้กำหนดไว้ในระเบียบการฯ ดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ 15.1 ข้อ 15.2 และ ข้อ 15.3 หมายความว่าข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง ข้อ 15.3 ดังกล่าวเป็นข้อตกลงที่แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ 123 ซึ่งจำเลยถือเป็นหลักเกณฑ์ในการลงโทษโจทก์ การวินิจฉัยว่าโจทก์มีสิทธิกลับเข้าทำงานตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. 2524) ข้อ 15.3 หรือไม่ จึงต้องพิจารณาพร้อมกันไปกับระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ 123 ข้อ 20 อันเป็นหลักปฏิบัติเฉพาะในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าถ้าพนักงานที่ถูกดำเนินคดีอาญาหรือกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ระหว่างพิจารณาหรือสอบสวนจะเกิดความเสียหาย ก็ให้ผู้อำนวยการของจำเลยมีอำนาจสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน แล้วจึงจะมีคำสั่งในภายหลัง ถ้าศาลพิพากษาว่ามีความผิดคดีถึงที่สุด หรือการสอบสวนพิจารณาได้ว่ากระทำความผิดที่จะต้องลงโทษหรือไล่ออก ปลดออก หรือให้ออก ก็ให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งตามระเบียบการนั้น ถ้าปรากฏว่าไม่มีมลทินมัวหมองจึงจะสั่งรับกลับเข้าทำงาน ดังนั้น คำสั่งที่อาจจะเปลี่ยนแปลงรับพนักงานที่ถูกสอบสวนเพราะกระทำความผิดวินัยกลับเข้าทำงาน จะต้องอยู่ในระหว่างที่พนักงานผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อนซึ่งเป็นการสั่งให้ออกจากงานชั่วคราว เมื่อคดีนี้ไต่ความจากการสอบสวนว่าโจทก์กระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง และจำเลยได้เปลี่ยนแปลงคำสั่งเดิมที่ให้ออกจากงานไว้ก่อนเป็นไล่ออกจากงาน ซึ่งเป็นคำสั่งขั้นตอนสุดท้ายในการลงโทษโจทก์ทางวินัยเสร็จไปแล้ว แม้ต่อมาพนักงานอัยการจะมีคำสั่งไม่ฟ้องโจทก์ในคดีอาญาก็ไม่ใช่อยู่ในระหว่างสั่งให้โจทก์ออกจากงานไว้ก่อนตามเงื่อนไขในระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ 123 ข้อ 20 ทั้งคำสั่งไม่ฟ้องดังกล่าวก็ไม่ลบล้างความผิดวินัยของโจทก์ที่จำเลยได้สั่งลงโทษไปแล้ว โจทก์จึงไม่มีสิทธิอ้างข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. 2524) มาบังคับจำเลยให้รับโจทก์กลับเข้าทำงานและจ่ายเงินเดือนในระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อนให้แก่โจทก์ได้

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า จำเลยเลิกจ้างโจทก์โดยไม่เป็นธรรม ขอให้จำเลยรับโจทก์กลับเข้าทำงานตามเดิมและจ่ายเงินเดือนในระหว่างเลิกจ้าง หากไม่ยอมรับกลับให้จ่ายค่าชดเชยและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ยให้แก่โจทก์ จำเลยให้การว่า ไล่ออกจากงานเพราะโจทก์ประพฤติผิดวินัยอย่างร้ายแรง เลิกจ้างเป็นธรรมแล้ว ขอให้ยกฟ้อง ศาลแรงงานกลางพิพากษายกฟ้อง โจทก์อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีแรงงานวินิจฉัยว่า มีปัญหาที่จะต้องวินิจฉัยว่าตามข้อตกลงเกี่ยวกับ

สภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) ข้อ ๑๕.๓ เมื่อปรากฏว่าพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องโจทก์ จำเลยจะต้องรับโจทก์กลับเข้าทำงานในตำแหน่งหน้าที่ไม่ต่ำกว่าเดิม และจ่ายเงินเดือนในระหว่างไม่ได้ทำงานให้แก่โจทก์หรือไม่ ข้อเท็จจริงตามที่ศาลแรงงานกลางวินิจฉัยมาได้ความว่า โจทก์กับพวกถูกสำนักงาน ป.ป.ป.แจ้งความให้ดำเนินคดีอาญาข้อหาเป็นเจ้าพนักงานร่วมกันหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๘๓, ๑๕๗ ตามเอกสารหมาย จ.๓ ผลที่สุดพนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องโจทก์ตามเอกสารท้ายฟ้องหมายเลข ๔ ขณะที่โจทก์ถูกกล่าวหาว่าจำเลยมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนโจทก์ ต่อมาเมื่อมีคำสั่งที่ พ.๓-๑๑/๒๕๓๐ สั่งให้โจทก์ออกจากงานไว้ก่อนตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๓๐ เป็นต้นไป เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๒ จำเลยมีคำสั่งที่ พ.๔-๑๐/๒๕๓๒ สั่งลงโทษไล่ออกจากตำแหน่งเนื่องจากการกระทำผิดวินัยตามระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ ๑๒๓ ข้อ ๕, ๗, ๙ วรรคแรกและวรรคสอง ข้อ ๑๐, ๑๕, ๑๗.๓ และ ๑๗.๗ โจทก์อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการธนาคารออมสิน คณะกรรมการธนาคารออมสินมีมติยืนตาม (รายละเอียดปรากฏตามเอกสารหมาย จ.๑) ศาลแรงงานกลางวินิจฉัยว่า ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) เป็นการเพิ่มเติมระเบียบการธนาคารออมสินฉบับที่ ๑๒๓ จึงต้องพิจารณาพร้อมกันไปตามข้อตกลงและระเบียบการดังกล่าวได้แยกออกเป็นสองกรณีคือ กรณีถูกฟ้องหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญากับกรณีต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง เมื่อผลการสอบสวนปรากฏว่า โจทก์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง จำเลยจึงไม่ต้องรับโจทก์กลับเข้าทำงาน โจทก์อุทธรณ์โต้แย้งคำวินิจฉัยของศาลแรงงานกลางว่า ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) ข้อ ๑๕.๓ เป็นข้อตกลงที่ได้วางระเบียบขึ้นใหม่โดยแจ้งชัดและเป็นเอกเทศของข้อตกลง ไม่ถือว่าเป็นการเพิ่มเติมระเบียบการธนาคารออมสินฉบับที่ ๑๒๓ เป็นข้อตกลงที่บัญญัติขึ้นภายหลังจากข้อเรียกร้องและเป็นคุณแก่ลูกจ้างไม่มีการแยกการให้ออกของพนักงานเป็นสองกรณีอย่างระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ ๑๒๓ ถ้าพนักงานอัยการสั่งไม่ฟ้องโจทก์แล้ว จำเลยก็ต้องรับโจทก์กลับเข้าทำงานตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) ข้อ ๑๕.๓ เห็นว่า ตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) ข้อ ๑๕ วรรคหนึ่งกำหนดไว้ว่า ธนาคารฯ ตกลงแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการฉบับที่ ๑๒๓ ว่าด้วยวินัยของพนักงานฯ และระเบียบการฉบับที่ ๑๒๒ ว่าด้วยการพักงานและเงินเดือนของผู้ถูกสั่งพักงาน ในส่วนที่ขัดแย้งหรือมิได้กำหนดไว้ในระเบียบการฯ ดังกล่าว ตามหลักเกณฑ์ที่ระบุไว้ในข้อ ๑๕.๑ ๑๕.๒ และ ๑๕.๓ ดังนั้น ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) ข้อ ๑๕.๓ จึงเป็นข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้างที่แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ ๑๒๓ ซึ่งจำเลยถือเป็นหลักเกณฑ์ในการลงโทษโจทก์ การวินิจฉัยว่าโจทก์มีสิทธิกลับเข้าทำงานตามข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) ข้อ ๑๕.๓ หรือไม่ จึงต้องพิจารณาพร้อมกันไปกับระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ ๑๒๓ หากใช้วินิจฉัยเฉพาะแต่ข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) ตามที่โจทก์กล่าวอ้างไม่เมื่อพิจารณาประกอบกันแล้วตามระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ ๑๒๓ ได้กำหนดเรื่องเกี่ยวกับการกลับเข้าทำงานของพนักงานที่ถูกฟ้องคดีอาญาหรือต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงไว้ในข้อ ๒๐ ดังนี้ "ข้อ ๒๐ พนักงานผู้ใดถูกฟ้องคดีอาญาหรือถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดอาญา เว้นแต่ความผิดที่เป็นลหุโทษ หรือความผิดที่กำหนดโทษชั้นลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท หรือมีกรณีต้องหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจนถึงถูกตั้งกรรมการเพื่อสอบสวนถ้าผู้บังคับบัญชาเห็นว่าควรให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ในระหว่างพิจารณาหรือสอบสวนจะเป็นการเสียหาย ผู้อำนวยการจะสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อนก็ได้ แล้วแจ้ง

ให้คณะกรรมการทราบ เมื่อภายหลังปรากฏว่า ศาลพิพากษาว่ามีความผิดคดีถึงที่สุด หรือการสอบสวนพิจารณาได้ความว่ากระทำผิดที่จะต้องลงโทษไล่ออก ปลดออกหรือให้ออก ก็ให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งตรงตามระเบียบการนี้ แต่ถ้าปรากฏว่า ไม่มีมลทินหรือมีหม่อมให้ผู้อำนวยการสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติงาน ในการที่สั่งให้กลับเข้าปฏิบัติงาน กรณีที่เกี่ยวกับเงินเดือน ให้ผู้นั้นมีสิทธิได้รับเงินเดือนในระหว่างที่ถูกสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน เสมือนว่าผู้นั้นถูกสั่งให้พักงาน" ส่วนข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) ข้อ ๑๕.๓ เป็นข้อแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบข้อ ๒๐ ดังกล่าวในรายละเอียดเกี่ยวกับการกลับเข้าปฏิบัติงานของพนักงานว่าต้องให้ทำงาน ตำแหน่งหน้าที่ไม่ต่ำกว่าเดิม จะเห็นได้ว่า ระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ ๑๒๓ ข้อ ๒๐ เป็นหลักปฏิบัติเฉพาะในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาเห็นว่าถ้าพนักงานที่ถูกดำเนินคดีอาญาหรือกระทำผิดวินัยร้ายแรงอยู่ปฏิบัติหน้าที่ระหว่างพิจารณาหรือสอบสวนจะเกิดความเสียหายก็ให้ผู้อำนวยการมีอำนาจสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน แล้วจึงจะมีคำสั่งในภายหลังถ้าศาลพิพากษาว่ามีความผิดคดีถึงที่สุด หรือการสอบสวนพิจารณาได้ความว่ากระทำผิดที่จะต้องลงโทษหรือไล่ออก ปลดออกหรือให้ออก ก็ให้เปลี่ยนแปลงคำสั่งตามระเบียบการนั้น ถ้าปรากฏว่าไม่มีมลทินหรือมีหม่อม จะสั่งรับกลับเข้าทำงาน ดังนั้น คำสั่งที่อาจจะเปลี่ยนแปลงรับพนักงานที่ถูกสอบสวนเพราะกระทำผิดวินัยกลับเข้าทำงานนั้นจะต้องอยู่ในระหว่างที่พนักงานผู้นั้นถูกสั่งให้ออกจากงานไว้ก่อน ซึ่งเป็นการสั่งให้ออกจากงานชั่วคราว แต่คดีนี้ฟังได้ว่า เดิมจำเลยได้มีคำสั่งที่ พ.๓-๑๑/๒๕๓๐ สั่งให้โจทก์ออกจากงานไว้ก่อนตั้งแต่วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ต่อมาภายหลังการสอบสวนจำเลยได้มีคำสั่งไล่โจทก์ออกจากงานตามคำสั่งที่ พ.๔-๑๐/๒๕๓๒ สั่ง ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๓๒ คำสั่งดังกล่าวของจำเลยเป็นการปฏิบัติตามระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ ๑๒๓ ข้อ ๒๐ คือ เมื่อสอบสวนแล้วได้ความว่า โจทก์กระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงจำเลยก็ได้เปลี่ยนแปลงคำสั่งจากให้ "ออกจากงานไว้ก่อน" เป็น "ไล่ออกจากงาน" อันเป็นคำสั่งขั้นตอนสุดท้ายที่ทำให้การลงโทษโจทก์เสร็จเรียบร้อยแล้วหลังจากนั้นเมื่อวันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๓๒ พนักงานอัยการจังหวัดกาฬสินธุ์จึงมีหนังสือแจ้งคำสั่งไม่ฟ้องโจทก์ไปยังหัวหน้าพนักงานสอบสวนกองปราบปราม ดังนั้น แม้พนักงานอัยการมีคำสั่งไม่ฟ้องโจทก์ในคดีอาญาแต่ได้สั่งภายหลังที่จำเลยได้มีคำสั่งลงโทษโจทก์ทางวินัยไปแล้ว มิใช่อยู่ในระหว่างสั่งให้โจทก์ออกจากงานไว้ก่อนตามเงื่อนไขในระเบียบการธนาคารออมสิน ฉบับที่ ๑๒๓ ข้อ ๒๐ โจทก์จึงไม่มีสิทธิอ้างข้อตกลงเกี่ยวกับสภาพการจ้าง (ปี พ.ศ. ๒๕๒๔) มาบังคับให้จำเลยรับโจทก์กลับเข้าทำงาน และคำสั่งไม่ฟ้องของพนักงานอัยการก็ไม่ลบล้างความผิดวินัยที่จำเลยได้สั่งลงโทษไปแล้ว โจทก์จึงไม่มีสิทธิกลับเข้าทำงานและไม่มีสิทธิได้รับเงินเดือนตามฟ้อง คำวินิจฉัยของศาลแรงงานกลางชอบแล้ว อุทธรณ์ของโจทก์ฟังไม่ขึ้น พิพากษายืน.

องค์คณะ

ประคนธ์ พันธุ์วิชาติกุล · เคียง บุญเพิ่ม · ศรีภูมิ สุวรรณโรจน์

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/984/2533>